

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO

Diyarbakır Milletvekili

Hakkari Çukurca'da 29 Aralık 1984 tarihinde gözaltına alındıktan sonra bir daha kendisinden haber alınamayan Mustafa ERDAL da zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "Mustafa Erdal 1965 yılın da Hakkari'nin Çukurca ilçesi Narlı köyünde dünyaya geldi. Evli ve üç çocuk babasıydı. 29 Aralık 1984 tarihinde güvenlik güçleri tarafından Narlı Köyün' de bulunan evine yapılan baskın sonucu gözaltına alındı. Gözaltına alındıktan 25 gün sonra Mustafa Erdal öldü denilerek ailesine cenazesini almaları için haberi verildi. Kendisini kayalıklardan aşağı attığı iddia edildi. Ancak Mustafa Erdal'ın cenazesi yüksekten atlayan birinin cenazesi gibi değildi. Ağır işkenceler görmüş, kolları ipe bağlanmış, kafasına silah dipçisi ile vurulmuştu. Kayıp Mustafa Erdal'ın ağabeyi Kemal Erdal olay ile ilgili şu beyanlarda bulunmuştur: "29 Aralık 1984 tarihinde Çukurca Komando Taburu ve Çukurca İlçe Jandarma Karakolu'na bağlı askerler tarafından, Narlı köyünde bulunan kardeşim Mustafa'nın evine baskın düzenlendi. Baskında kardeşim Mustafa'yı yanlarına alıp götürdüler. Ailesi olarak sık sık, kardeşimin akıbetini sormaya gittik. Ancak her seferinde bize yakında serbest bırakılacak dediler. Gözaltına alındıktan 25 gün sonra bize gelip 'cenazenizi alın' dendi. Yetkililerce bize, Mustafa'nın 85 metre yükseklikte bulunan kayalıklardan kendini attığı söylendi. Cenazemizi aldık. Köyde birçok insan onu, askerlerce ipe bağlanıp, dağdan sürüklenir vaziyette getirilirken görmüştü. Kafasında çok sayıda silah dipçisi izi vardı. Kollarının bir sicimle bağlandığını gösteren ip ya da kablo izi mevcuttu. 85 metre yükseklikten atlayan ya da atılan bir ceset değildi. Ancak vücudunda işkence izleri mevcuttu. Kardeşimle beraber Vahit Karabaş adlı bir köylümüz de gözaltına alınmıştı. Aslında bu kişi olayın tanığıdır. Ancak korktuğu için tanıklık yapmadı. İlçe Jandarma Karakol Komutanı Ramis Üsteğmen, Fahrettin Başçavuş ve Yatılı Bölge okulundaki Askeri birlik Komutanı Tümer Kılıç kardeşimin ölümünden sorumludur. Ailesi olarak o dönem de korktuğumuz için dava açmadık. Askerler hakkında dava açmak, geride kalanlar için büyük risk taşıyordu ve sonuç alınamıyordu. Daha sonra yaptığımız başvuru talebimiz zaman aşımından kaynaklı reddedildi."

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failer/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?

3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili korurken, geride kalanların ömür boyu sürecektir adalet arayışına bir son tarih koyabilir?
4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, faillerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?